

Starček in dvanajst ovác.

(Pripovedka.)

Siromak oče je imel tri sinove, s katerimi je zelo ubožno živetaril. Časi jim je tako zatesnilo, da so se smrti komaj ubranili. Neki dan pozove oče svoje tri sinove pred sé in jim reče: „Sinovi moji dragi! tako užé ne moremo dalje živeti, od pomanjkanja poginemo, ako se kako drugače ne prebijemo med svetom. Jaz mislim takó, da bi vsak izmed vas šel po svetu, morda bi kaj zaslužil, da bi si vsaj za nekaj časa bēdo odtisnili iz hiše. Kaj porečete vi k temu?“ — „Kaj porečemo mi, oče? Vaša volja nam je zapoved in radi gremo vsi trije, da vidimo, komu bode sreča milejša.“ — Ali oče ne dadé, da bi šli vsi trije sinovi najedenkrat od hiše; kaj bi bilo ž njim ubogim starcem, ako bi ostal sam domá brez podpore in postrežbe. Zatorej sklenejo, da gre najprej najstarejši sin po svetu.

Najstarejši sin hodi dolgo in dolgo po širocem svetu — ali nikjer ne najde človeka, da bi mu pomogel. Naposled sreča starčka. „Kam greš, ljubi moj?“ vpraša ga starček. — „Trije bratje smo domá s starim očetom, pravo siromaštvo, da se Bogu usmili,“ odgovori sin, „zatorej grem po svetu, ne bi li kje našel službe, da bi si kaj zaslužil.“ — „Dobro, ljubi moj, dobro,“ reče mu starček, „takój pri meni lahko dobiš službo, ako te je volja.“ — „A kaj bi delal pri vas?“ vpraša sin. „Nič drugega, ljubi moj, nego pasel mi bi dvanajst ovác. Ali znaš ovce pasti?“ — „Kako bi jih ne znal, to je lahko delo; prosim vas, kar vzemite me v službo, da si poprej kaj zaslužim.“ „Nu, ker znaš ovce pasti, idi naravnost z menoj!“ In sin je šel s starčkom.

Takój drugega dne odpelje starček svojega slugo k ovcam. „Evo ti mojih ovác,“ reče mu, „dobro mi jih pregledaj in pazi, ter jih ne puščaj izpred oči; kajti védi, da te hočem pošteno plačati. Nikamor mi jih ne zaganjaj, nego pusti jih, da idó kamor in koder jih je volja, one se tudi užé same znajo pasti. Evo ti torbice, v njej imaš vsega, česar ti je treba; ná, vzemi tudi piščalko, da si malo posviraš in veselje delaš na paši.“

Sluga požene ovce na pašo in svirajoč na piščalko, veselo koraka za njimi, koder koli so se pasle. Za nekaj časa pride z ovcami do neke reke. V tem hipu poskačejo vse ovce naravnost v vodo ter plavajo na óno stran reke. Rad bi bil tudi siromak sin za njimi šel, ali kakó: reka je bila široka in zelo globoka. Kaj mu je storiti? Milo začne jokati in vzdihovati: „O Bog, kaj bode zdaj z menoj, ako se mi ovce ne vrnejo!“ — Dolgo je hodil ob bregu gori in doli ter žalostno pogledaval na drugo stran. Naposled leže v senco pod neko drevo in kmalu prav trdo zaspi. Spal je dolgo in dolgo, skoraj do večera. Kadar se pod večer prebudí, prvo mu je bilo pogledati na drugo stran, ali glej čuda! njegove ovce so užé tukaj, ravno so se približavale bregu in tako lepo so plavale proti njemu. „Aj, hvala ljubemu Bogu, da ste se mi povrnilé, moje lepe ovčice!“ tako je vzdáhnul in veselo zapiskal na piščalko ter polagoma vračal ovčice domóv.

Tu ga je užé čakal starček. „Nu, ali mi si napasel ovce!“ — Povej, kako ti je bilo? kako se ti je godilo? Daj, povej mi vse, kar si videl na paši?“

Sin pripoveduje vse: kako je svirajoč na piščalko korakal za ovci, tja do neke reke; kako so ovce reko preplavale, a on ni mogel za njimi, ker je bila reka široka in zelo globoka: kako se je do sita razjokal in na posled v senci pod nekim drevesom sladko zaspal, a prebudivši se pod večer, ugledal svoje ovce, kako se napasene vračajo preko vode; ali on vendar ne umeje, kje so se tako napasle in kod so hodile!

„Dobro, dobro ljubi moj,“ reče mu starček. „A zdaj mi povej, kaj si želiš za svojo službo, ker ti je leto užé poteklo. Dam ti, kar si izbereš; ali večno izveličanje ali pa denarjev?“

Siromak sin reče na to: „Ej, dobri moj starček, znam, da bi nam treba bilo tudi večnega izveličanja, ali mi smo veliki siromaki, daj nam zatorej rajši denarjev!“ — In starček mu je dal denarjev, kolikor jih je mogel nesti.

Ko je najstarejši sin prišel domov, vsi so se ga radovali, ker je tako lepih denarjev zaslužil.

Za nekoliko časa odpravijo srednjega brata po svetu, njemu se je ravno tako godilo, kakor najstarejšemu.

Naposled reče tudi najmlajši brat: „Hajdi, naj tudi jaz poskusim svojo srečo po svetu!“ — Gre po istem potu, po katerem sta šla njegova poprejšna dva brata, in tako idoč, razmišlja sam v sebi, kako se mu bode godilo na tem širocem svetu. Pri tej priči sreča tudi on prijaznega starčka.

„Kam, prijatelj moj ljubi,“ vpraša ga starček, „kam tako zamišljen?“

„Grem po svetu, da si pri dobrih ljudéh poiščem kje kacega zaslužka. Trije bratje smo domá s starim očetom ter nimamo toliko, da bi se prehranili. Dva moja brata sta vžé hodila po svetu in prinesla lepih denarjev, a zdaj grem tudi jaz iskat svoje sreče.“

„Dobro, dobro, ljubi moj, ako le hočeš, takój pri meni dobiš službo.“

„Zakaj ne bi hotel? Rad stopim k vam v službo, ako sem le vašega dela sposoben.“

„Ali znaš ovce pasti?“

„Nu, če bi tega ne znal, potlej bi bilo slabo za mene!“

„Nu, ker znaš ovce pasti, pojdi z menoj, da ostaneš pri meni!“ To rekši, odpelje ga starček s seboj.

Druzega dne mu izroči ovce v varstvo, rekoč: „Evo ti mojih ovac. Kakor vidiš, imam jih ravno dvanajst. Dobro mi jih pasi in ne puščaj mi jih izpred oči; plačal te bodem pošteno. Nikamor mi jih ne zaganjaj, pusti jih, da gredó, kamor in koder se jim poljubi. Tukaj imaš torbico in piščalko, da si prikratiš čas.“

Najmlajši brat otide z ovci; ovce gredó lepo redoma po svojem potu, a on polagoma za njimi svirajoč na piščalko. Takó dospejo do reke; a kadar tu, ovce naravnost v vodo. — Najmlajši brat se ne pomišlja dolgo, nego hitro zgrabi jedno ovco za runo ter ž njo srečno preplava na drugi kraj reke. Potlej zopet svirajoč na piščalko koraka za ovci.

Tako idoč pride z ovci na lep zelen travnik, na katerem je lepa trava rasla, visoka do pasú, a po travi se je paslo sila ovac, ki so pa vse bile tenke in suhe kakor hrti. „Moj Bog!“ reče najmlajši brat, „kako je vendar to, da so te ovce na tako lepej in bohotnej travi tako suhe in slabe!“ To rekši, šel je dalje za svojimi ovci, katere niti pogledati niso hotele te

trave, nego šle so dalje, kakor bi jih kdo za seboj vodil. Šle so na drug travnik, kjer je bila trava sicer majhena, a zelo sočnata in tečna, kajti ovce, pasóč se na tem travniku, bile so tako lepe in debele, kakor bi si jih bil kdo iz najlepše črede nalašč odbral.

Tukaj se je tudi teh dvanajst ovac ustavilo in paslo po svoji volji, da jih je bilo le veselje gledati. In koder koli so te ovce pohajale, povsod je nad njimi preletavala vrlo lepa in mila ptičica. Kadar so se do sita napasle, vzdignile so se same o sebi in vrnile po ónem potu, po katerem so bile prišle. Prišedši do reke, preplavale so vodo, in najmlajši brat poprijel se je zopet za runo jedne ovce in tako tudi on preplaval. Ravno pod večer povrnili se je z dobro napasenimi ovcami domóv. Starček ga je užé pred hišo čakal.

„Nu, ali si ovce dobro napasel?“

„Sem, hvala Bogu, in še kako dobro!“

„Ali si storil vse, kakor sem ti ukazal? Ali se ti je kaj posebnega prigodilo? Daj, povéj mi!“

„Storil sem vse, kakor mi ste ukazali ter sem šel vedno za ovcami.“ Tó rekši, začel je pripovedovati vse, kar se mu je prigodilo; kako je vodo preplaval; kako so prišli na lep zelen travnik, kjer je bohótna trava rasla, ali ovce so bile suhe in slabe, in njegove ovce se tó niso hotele ustaviti; kako so šli potem dalje na drug travnik, kjer je rasla slaba trava, ali ovce so bile lepe in debele, in vedno jih je neka lepa ptičica obletavala.

„Dobro si opravil, ljubi moj, in zelo sem s teboj zadovoljen,“ pohvalil ga je starček. „Povej mi samo, kakšno plačilo si želiš za svojo službo, ker leto ti je poteklo in treba je, da te plačam. Plačilo ti dam po tvoji volji, ali večno izveličanje ali pa denarjev? Izberi!“

„O predobri moj starček,“ odgovori najmlajši bratov, „resnica je, da smo trije bratje s starim očetom pusto siromaštvo; ali moja starejša dva brata sta si užé toliko prihranila, da se bomo užé nekako prebili; zatorej prosim te, bodi tako dober in daj ti meni rajši večno izveličanje!“

„Dobro, sin moj ljubi! želiš si večnega izveličanja, bodi ti, zaslužil si ga, ker si pošten in bogoljuben mladenič, kateremu je več do večnega izveličanja, nego li do posvetnega blagá. A vrhu tega dobiš tudi še denarjev. Glej, sin moj ljubi, jaz sem Jezus; moje ovce, katere si pasel, to so oni moji učenci, ki radi za menoj hodijo; travnik z bohótno travo je posvetno veselje in slast, a suhe ovce na njem, to so sinovi tega svetá: a travnik s slabo travo, to je krepóst in poštenje, in dobro vzrejene ovce, to so krepóstni, bogoljubni ljudjé. Ptičica, ki je obletavala ovce, to sem bil jaz, ker jaz ostanem s svojimi ovcami na veke!“

Tako je govoril starček. Potem je blagoslovil najmlajšega brata, dal mu tudi denarjev, kolikor jih je nesti mogel, in na njem so se izpolnile besede sv. pisma: „Iščite najprej božjega kraljestva in njegove pravice, vse drugo vam bode dodano.“

M. St.